

Correctievoorschrift examen VMBO-GL en TL
2003

tijdvak 1

AARDRIJKSKUNDE CSE GL EN TL

AARDRIJKSKUNDE VBO-MAVO-D

Inzenden scores

Vul de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten in op de optisch leesbare formulieren of verwerk de scores in het programma Wolf.

Zend de gegevens uiterlijk 28 mei naar de Citogroep.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO- 02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
 - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte en de gemengde leerweg en voor de algemene vakken in de basisberoepsgerichte leerweg in het jaar 2003 en mogelijk latere jaren:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Aardrijkskunde GL en TL en Aardrijkskunde VBO-MAVO-D kunnen maximaal 55 scorepunten worden behaald.

4 BEOORDELINGSMODEL

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

OMGAAN MET NATUURLIJKE HULPBRONNEN

- 1 **maximumscore 2**
- 1 = juist 1
 - 2 = juist 1
- 2 **B**
- 3 **maximumscore 3**
- 1 = zoet water 1
 - 2 = brak water 1
 - 3 = zout water 1
- 4 **D**
- 5 **C**
- 6 **A**
- 7 **maximumscore 2**
- Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:
- De landbouw in Europa heeft minder water nodig (dan gemiddeld in de wereld).
 - Het huishoudelijk gebruik in Europa is groter (dan gemiddeld in de wereld).
 - Het industrieel gebruik in Europa is groter (dan gemiddeld in de wereld).
- opmerking*
Een omgekeerde redenering vanuit de wereld is ook goed.
- per juist antwoord 1
- 8 **D**
- 9 **maximumscore 1**
- Uit het antwoord moet blijken dat door het verdwijnen van de bossen de sponswerking vermindert.
- 10 **maximumscore 1**
- Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- De Wisla kan meer water bevatten.
 - Het is goed voor de werkgelegenheid.
- 11 **maximumscore 1**
- De rivier slibt uiteindelijk weer dicht.
- 12 **B**

Vraag	Antwoord	Scores
● 13	C	
○ 14	maximumscore 1 Uit het antwoord moet blijken dat de aanvoer van water minder is geworden door irrigatie.	
○ 15	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist antwoord zijn: → Het Bajkalmeeer ligt noordelijker / minder verdamping. → Het Bajkalmeeer krijgt veel (smelt)water uit de bergen. → Er is weinig of geen irrigatie in dit gebied.	
○ 16	maximumscore 2 Voorbeelden van juiste antwoorden zijn: → toilet → auto wassen → tuin sproeien per juist antwoord	1
● 17	D	
○ 18	maximumscore 2 • 3 duurzame energie • 5 kleinschalig	1 1
○ 19	maximumscore 1 Voorbeelden van een juist antwoord zijn: → het broeikaseffect → het gebruik van (fossiele) brandstoffen <i>opmerking</i> <i>Een voorbeeld van een fossiele brandstof mag worden goed gerekend.</i>	
● 20	B	

TRANSPORT EN INFRASTRUCTUUR

- 21 **maximumscore 1**
Amsterdam neemt de vierde plaats in Europa in.
- 22 **maximumscore 1**
Parijs en Londen hebben meerdere luchthavens.
- 23 **maximumscore 1**
Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
→ Het verkeer buiten West-Nederland is veel meer aangewezen op tweebaanswegen in plaats van autosnelwegen.
→ Buiten West-Nederland is het minder druk en daardoor rijdt men er harder.

Vraag	Antwoord	Scores
● 24	A	
○ 25	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → De woonbebouwing is sterk toegenomen. → Er zijn meer/bredere wegen gekomen. → Er zijn havens aangelegd. → Er zijn kanalen aangelegd. → Er zijn spoorlijnen aangelegd. → Er is minder landbouw. → Er is meer industrie. → Er is (petro)chemische industrie. <p>per juist antwoord</p>	1
● 26	B	
○ 27	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 = onjuist • 2 = juist 	1 1
○ 28	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → De schepen zijn groter om op de transportkosten te besparen. → In de scheepvaart kreeg men ook met schaalvergroting te maken. 	
○ 29	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 = onjuist • 2 = onjuist 	1 1
○ 30	<p>maximumscore 1</p> <p>Kees: het aandeel van het (internationale) goederenvervoer over spoor is (de laatste 5 jaar) afgenomen.</p> <p><i>opmerking:</i> <i>De binnenvaart is toegenomen mag worden goed gerekend.</i></p>	
○ 31	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → minder energieverbruik doordat er minder vrachtauto's rijden → minder uitstoot van schadelijke stoffen (langs de wegen) doordat er minder vrachtauto's rijden → minder geluidsoverlast doordat er minder vrachtauto's rijden <p>per juist antwoord</p>	1
○ 32	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 = juist • 2 = onjuist 	1 1
● 33	B	

Vraag	Antwoord	Scores
○ 34	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → extra rijstroken → vluchtstroken benutten → brede rijstroken opdelen in een aantal smallere → knelpunten in de infrastructuur aanpakken door aanleg bruggen en tunnels <p><i>opmerking:</i> Ook goed gerekend mag worden: rekeningrijden / aanleggen betaalstroken.</p> <p>per juist antwoord</p>	1
○ 35	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Het bedrijfsleven is een belangrijke oorzaak van de drukte op de snelwegen. → Het bedrijfsleven zal profiteren van de maatregelen. → De bedrijven zijn beter bereikbaar. 	
○ 36	<p>maximumscore 1</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → te duur / geldgebrek → goedkoper in onderhoud 	
○ 37	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → De aanleg van een weg / verbetering levert werk op. → De aanleg van een weg / verbetering levert inkomsten op (voor een aantal mensen). → Door de aanleg van een weg / verbetering kunnen producten sneller aan- en afgevoerd worden. <p>per juist antwoord</p>	1
○ 38	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Veel wegen zijn niet verhard. → Veel wegen zijn te smal en slecht onderhouden. → Er zijn te weinig wegen. → Ze hebben slechte vervoersmiddelen. <p>per juist antwoord</p>	1
● 39	D	
○ 40	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van juiste antwoorden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> → De meeste spoorlijnen lopen van de kust het binnenland in / naar de grondstoffenvindplaatsen. → Er zijn geen verbindingen tussen de spoorwegen onderling. → Het spoorwegnet is niet wijdvertakt. <p>per juist antwoord</p>	1

BRONVERMELDINGEN

figuur 1	bron: Eigen archief
doorsnede 1	vrij naar: Nederland-Waterland, Ir. H.A.M.C. Dibbits c.i., Utrecht, 1950
foto 1	bron: Eigen archief
tekst 1	bron: de Volkskrant, 23-6-2001
tabel 1 en tekst 2	vrij naar: National Geographic, april 2001
kaart 1 en tekst 3	vrij naar: NRC/Handelsblad, 2-8-2001
tekst 4	vrij naar: NRC/Handelsblad, 2-8-2001
diagram 1	bron: De Grote Bosatlas, 2001
kaarten 2 en 3	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
figuur 2	vrij naar: Amersfoortse Courant, 9-8-2001
tekst 5 en foto 2	vrij naar: Internationale Samenwerking, september 2000
tekst 6 en kaart 4	vrij naar: NRC/Handelsblad, 23-9-2000
tabel 2	vrij naar: Feiten & Cijfers 2000, brochure Schiphol Group, 2001
kaart 5	bron: Algemeen Dagblad, 22-7-2000
kaart 6	bron: De Grote Bosatlas, 2001
tabel 3	bron: CBS, diverse jaren
tekst 7	vrij naar: Structuurschema Verkeer en Vervoer, Ministerie van Verkeer en Waterstaat, september 1993
grafieken 1 en 2	vrij naar: de Volkskrant, 27-9-1996
kaart 7 en 8	vrij naar: Nationaal Verkeers- en Vervoersplan, mei 2001
tekst 8 en foto 3	vrij naar: Hulp in uitvoering, januari 2001
kaart 9	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001
tekst 9	bron: Reincarnating India, EFV International Studyproject, 1997/98
kaart 10	vrij naar: De Grote Bosatlas, 2001